

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zasądził od W. C. na rzecz (...) Finanse I (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. 19.857,07 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego ustalanego przez Narodowy Bank Polski w skali roku od dnia 3 lipca 2013 roku do dnia zapłaty oraz 2.666,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w całości.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach, że w dniu 5 grudnia 2011 roku pozwany W. C. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W. umowę o kredyt gotówkowy Nr (...) w wysokości 17.322,93 zł. Oprocentowanie kredytu wynosiło 15,99 % w skali roku. Spłata kredytu miała nastąpić w 72 miesięcznych równych ratach. Całkowity koszt kredytu wynosił 10.459,93 zł, w tym odsetki od kredytu w wysokości 9.940,24 zł. W przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego, oprocentowanie miało wynosić czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku. Odsetki od należności przeterminowanych miały być naliczane według zasady określonej dla naliczania odsetek od kredytu wykorzystanego.

Na wniosek Banku (...) S.A. z siedzibą we W. z dnia 15 marca 2013 roku, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa w Łodzi A. P. wszczął postępowanie egzekucyjne o egzekucję kwoty 16.618,73 zł wraz z odsetkami w wysokości 2.796,92 zł, kosztami procesu i kosztami zastępstwa w egzekucji i dalszymi odsetkami. Podstawą prowadzonej egzekucji był bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 12 października 2012 roku obejmujący wierzytelność wynikającą z umowy nr (...) z dnia 5 grudnia 2011 roku, któremu Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny w sprawie (...) nadał klauzulę wykonalności.

W dniu 16 kwietnia 2013 roku W. C. przekazał Komornikowi Sądowemu dokument zatytułowany „Żądanie udzielenia wyjaśnień (...)”, uzupełniony przez pozwanego o jego dane osobowe, stan majątku, źródło utrzymania. W dokumencie tym pozwany złożył oświadczenie, że zobowiązuje się dokonywać wpłat w wysokości 50 zł miesięcznie.

W toku postępowania egzekucyjnego pozwany W. C. wpłacił Komornikowi dwa razy kwotę po 50 zł (w dniu 02 maja 2013 r. i 24 czerwca 2013 r.). Nadto Naczelnik Urzędu Skarbowego Ł. przekazał Komornikowi kwotę 556 zł stanowiącą wierzytelność powoda z tytułu nadpłaty podatku za 2012 rok. Z tych kwot Komornik przekazał wierzycielowi 600 zł, zaś pozostałą kwotę zaliczył na poczet wydatków i opłat komorniczych.

W dniu 25 czerwca 2013 roku Bank (...) wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o art. 825 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2013 roku Komornik umorzył postępowanie w sprawie na podstawie art. 825 § 1 k.p.c. i ustalił koszty postępowania egzekucyjnego, którymi obciążył pozwanego.

W dniu 24 czerwca 2013 roku Bank (...) S.A. we W. dokonał cesji wierzytelności na rzecz powoda, na mocy której Bank przeniósł na powoda między innymi wierzytelność przysługującą mu wobec pozwanego w wysokości 19.731,35 zł, w tym kwotę 16.618,73 zł tytułem kapitału, kwotę 1.154,96 zł tytułem odsetek umownych, kwotę 1.806,66 zł tytułem odsetek karnych, kwotę 151 zł tytułem kosztów.

W rozważaniach prawnych, Sąd Rejonowy wskazał, że podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowi art. 69 ust. 1. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe. Dalej, zgodnie z dyspozycją art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Z ustalonego stanu faktycznego bezspornie wynika, iż pozwany nie wywiązał się z łączącej go z Bankiem (...) S.A. umowy, ponieważ zaprzestał spłaty rat kredytu.

W niniejszej sprawie strona powodowa nabyła wierzytelność o zwrot kredytu wobec pozwanego od Banku (...) S.A. we W. ze skutkiem prawnym. Choć istotnie powód, jako następca prawny Banku (...), nie złożył do akt dowodu doręczenia

pozwanemu wezwania do zapłaty w formie pisemnej, to jednak nie jest jedyny dowód, z którego można wnioskować o wymagalności roszczenia objętego pozwem. Przede wszystkim należy wskazać, że żaden przepis ustawy nie przewiduje obowiązku uprzedzenia dłużnika o powstaniu zaległości i jej wysokości na piśmie pod rygorem nieważności bądź dla celów dowodowych. Również strony nie przewidziały dla tej formy żadnego rygору.

Okolicznością niewątpliwą jest również, że Bank (...) S.A. wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny, któremu tutejszy Sąd nadał klauzulę wykonalności. Nadmienić należy, że w toku postępowania o nadanie klauzuli wykonalności sąd bada, czy przedłożony przez wierzyciela bankowy tytuł egzekucyjny spełnia warunki formalne określone w art. 96 ust. 2 prawa bankowego, w tym m.in. czy zawiera wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Po przeprowadzonej kontroli formalnej bankowego tytułu egzekucyjnego tutejszy Sąd nadał klauzulę wykonalności, zaś pozwany nie zaskarżył postanowienia w tym przedmiocie, nie kwestionował zatem wiarygodności bankowego tytułu egzekucyjnego, w tym faktu, że pierwotny wierzyciel mógł wszcząć przeciwko pozwanemu egzekucję wymagalnego roszczenia. Co więcej, w toku prowadzonego przeciwko pozwanemu postępowania egzekucyjnego o wyegzekwowanie kwot 16.618,73 zł tytułem należności głównej oraz odsetek w wysokości 2.796,92 zł, pozwany sam zadeklarował wolę spłacania tej zaległości w kwotach po 50 zł miesięcznie.

Reasumując tę część rozważań Sąd Rejonowy stwierdził, że istnieją dostateczne dowody aby stwierdzić, że roszczenie dochodzone pozwem jest wymagalne i może być dochodzone w tym postępowaniu przez powoda.

Również kolejny z zarzutów podniesionych przez pozwanego dotyczący powagi rzeczy osądzonej nie zasługiwał zdaniem Sądu Rejonowego na aprobatę. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, bankowy tytuł egzekucyjny nie ma mocy wiążącej orzeczenia sądowego ani nie stwarza stanu powagi rzeczy osądzonej. Wobec tego, mimo że po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności tytuł taki pozwala na egzekwowanie świadczeń w nim wymienionych, w istocie dotyczy on roszczeń stale jeszcze dochodzonych w tym sensie, że nie zostały one osądzone (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 lipca 2014 r., I ACa 116/14, LEX nr 1504391).

Zważyć należy, że bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia (art. 97 ust. 1 ustawy Prawo bankowe).

Bankowe tytuły wykonawcze są szczególnymi rodzajami tytułów wykonawczych, którymi mogą posługiwać się wyłącznie banki. Strona powodowa nie jest bankiem, a zatem nie mogła prowadzić postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie takiego bankowego tytułu wykonawczego. Jediną możliwością dochodzenia swojej wierzytelności było uzyskanie przez powoda tytułu egzekucyjnego w postępowaniu sądowym rozpoznawczym.

Na koniec Sąd Rejonowy odniósł się do zarzutu kwestionowania roszczenia co do wysokości, który w sprawie niniejszej nie mógł skutkować oddaleniem powództwa. Pozwany nie wskazał bowiem w jakim zakresie kwestionuje powództwo, tzn. o jaką kwotę roszczenie powoda powinno być niższe i dlaczego. Bezsporne jest, - pozwany przyznał to, bowiem podczas przesłuchania - że pozwany zaniechał spłacania rat kredytu po około 5. miesiącach od jego uzyskania. Nie spłacił zatem co najmniej 67 rat kredytu (było ich łącznie 72). Kwestionując prawidłowość obliczonej przez powoda kwoty głównej oraz odsetek, pozwany powinien był wskazać, że zgodnie z dokonanymi wpłatami kwota roszczenia głównego powinna być mniejsza o określoną kwotę i wykazać, w jakiej wysokości spłacił pierwotnego wierzyciela. Z akt komorniczych wynika, że w toku postępowania egzekucyjnego o zapłatę kwoty 16.618,73 zł, pozwany wpłacił Komornikowi dobrowolnie wyłącznie kwotę 100 zł. Nadto, z tytułu nadpłaty podatku Komornik wyegzekwował dodatkową kwotę 556 zł. Po potrąceniu z tych kwot należnych Komornikowi opłat sądowych i wydatków, pierwotny wierzyciel został zaspokojony do kwoty 600 zł. Biorąc pod uwagę powyższe, nadto fakt, że kwota kredytu wynosiła 17.322,93 zł, zaś z wpłaconych przez pozwanego 5. rat, pewna ich część pokrywała należne bankowi odsetki kapitałowe, kwota dochodzona pozwem jest uzasadniona.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód, zarzucając mu naruszenie:

1. art. 95 ust. 1 Prawa Bankowego w zw. z art. 6 k.c. przez jego błędną wykładnię i uznanie, że wyciąg z ksiąg bankowych jest dokumentem urzędowym, który przesądza o wysokości roszczenia objętego pozwem, wobec faktu zanegowania wysokości roszczenia przez pozwanego i nie sprecyzowania przez powoda sposobu obliczenia żądanej w pozwie kwoty (mimo takiego wniosku pozwanego);

2. art. 233 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 229 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie niezgodnych z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki wniosków, w szczególności:

- uznanie za udowodnioną zasadność i wysokość roszczenia, w sytuacji gdy pozwany zanegował wskazaną w wyciągu z ksiąg bankowych wysokość oraz zażądał w piśmie procesowym z dnia 27 maja 2014 r. zobowiązania powoda do przedłożenia wszelkiej dokumentacji związanej ze sposobem rozliczenia wpłat pozwanego, w tym całości ksiąg bankowych, potwierdzeń wpłat pozwanego z okresu trwania umowy oraz przedstawienia sposobu wyliczenia kwoty wynikającej z pozwu, w tym należności głównej i odsetek, a powód nie przedłożył żadnego z tych dokumentów;

- uznanie, że istnieją dostateczne dowody, że w związku z nieuregulowaniem w terminie zaległości Bank wypowiedział pozwanemu umowę, a niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z kwota odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, podczas gdy z akty sprawy nie wynika, aby wierzytelność była wymagalna, a pierwotny wierzyciel spełnił warunki określone w § 8 pkt. 2 oraz § 10 umowy kredytowej, które przesądzały o możliwości postawienia kredytu w stan wymagalności;

- uznanie, że roszczenie zostało udowodnione co do wysokości, tj. kapitał w wysokości 16.065,73 zł, odsetki karne za opóźnienie naliczone przez pierwotnego wierzyciela w wysokości 2.572,22 zł, odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela do dnia cesji w wysokości 1.154,96 zł oraz odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP naliczone przez powoda od dnia następnego po dniu cesji do dnia 2 lipca 2013 r. w wysokości 64,16 zł, wobec ustalonego przez Sąd stanu faktycznego i wskazania, że pozwany wpłacił komornikowi dobrowolnie wyłącznie kwotę 100 zł, a z tytułu nadpłaty podatku komornik wyegzekwował dodatkowo kwotę 556 zł i że po potrąceniu z tych kwot należnych komornikowi opłat, pierwotny wierzyciel został zaspokojony do kwoty 600 zł.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części uwzględniającej powództwo i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Zarzuty apelacji sprowadzały się do konsekwentnie prezentowanego przez skarżącego także w toku postępowania przed Sądem Rejonowym stanowiska, że powód nie udowodnił ani wymagalności ani wysokości dochodzonego roszczenia.

Uzasadniając powyższe, skarżący wskazał na brak w aktach sprawy jakichkolwiek wiarygodnych dokumentów na okoliczność wypowiedzenia umowy o kredyt gotówkowy z dnia 5 grudnia 2011 r. oraz wysokości zadłużenia z tego

tytułu względem pierwotnego wierzyciela. W szczególności, skarżący podniósł, iż takim dokumentem nie może być załączony do akt sprawy wyciąg z ksiąg rachunkowych banku na dzień 24 czerwca 2013 r., gdyż nie jest on dokumentem urzędowym o jakim mowa w art. 95 ust. 1 Prawa Bankowego.

W pierwszej kolejności uznać należy, że w sprawie niniejszej nie istnieją żadne wątpliwości co do tego, że powód nie spłacał zaciągniętego kredytu i że w związku z tym, umowa kredytowa została wypowiedziana.

Mimo braku w aktach sprawy dokumentu wypowiedzenia, sporządzonego stosownie do § 10 umowy kredytowej z dnia 5 grudnia 2011 r., istotnym było ustalenie, czego nie podważył pozwany, że przed wytoczeniem powództwa prowadzona była egzekucja na podstawie tytułu wykonawczego: bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 12 października 2012 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 26 lutego 2013 r. w celu odzyskania kwoty zadłużenia. Podkreślić przy tym należy, że skarżący nie zaskarżył postanowienia Sądu o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. W toku ww. postępowania, tj. w dniu 16 kwietnia 2013 r. pozwany udzielił komornikowi niezbędnych informacji do prowadzenia egzekucji, w tym zobowiązał się do comiesięcznej spłaty zadłużenia w wysokości 50 zł. Tym samym, pozwany przyznał fakt istnienia zadłużenia. Wszystko powyższe prowadzi do wniosku, że dochodzone pozwem roszczenie jest wymagalne.

W tym miejscu należy przyznać rację skarżącemu, że wyciąg z ksiąg rachunkowych banku w świetle aktualnych przepisów prawa, a zwłaszcza art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128) nie stanowi dokumentu urzędowego. Jednakże, nie można się zgodzić z tym, iż wyciąg ten, mając w postępowaniu cywilnym moc jedynie dokumentu prywatnego, nie może stanowić wiarygodnego dowodu, w oparciu o który Sąd uprawniony jest na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. poczynić wiążące ustalenia faktyczne. W ocenie Sądu odwoławczego zaś prawdziwość i autentyczność załączonego do pozwu wyciągu z ksiąg bankowych, podpisanego przez upoważnioną do tego osobę, nie może w świetle pozostałego zgromadzonego materiału dowodowego (w tym dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania egzekucyjnego Km 4088/13) budzić wątpliwości.

Zauważyć bowiem należy, iż z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania egzekucyjnego Km 4088/13 wynika, że pozwany wpłacił komornikowi kwotę w łącznej wysokości 100 zł (50 zł w dniu 2 maja 2013 r. oraz 50 zł w dniu 24 czerwca 2013 r.), a dodatkowo naczelnik Urzędu Skarbowego przekazał komornikowi kwotę 556 zł (15 maja 2013 r.). Ostatnia z przekazanych wpłat została dokonana w dniu 24 czerwca 2013 r., a więc w dniu wystawienia wyciągu z ksiąg rachunkowych banku. W dzień później, tj. 25 czerwca 2013 r. pierwotny wierzyciel pozwanego skierował do Komornika wniosek o umorzenie egzekucji.

Stąd, zasadnym jest wniosek, że kwestionowany wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 24 czerwca 2013 r. uwzględnia wpłaty dokonywane w toku egzekucji. Wniosek ten wynika również z dokonanego zestawienia wpłat. Skoro egzekucja dotyczyła m.in. kwoty 16.618,73 zł tytułem należności głównej, a w wyniku egzekucji przekazano wierzycielowi kwotę 600 zł, to nie budzi wątpliwości ustalenie w wyciągu z ksiąg rachunkowych pozostałej do spłaty należności głównej jako 16.065,73 zł.

Sąd Rejonowy zresztą, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie przyjął, że rzeczony wyciąg ma moc dokumentu urzędowego (próżno szukać w uzasadnieniu wyroku takiego sformułowania). Przyczyną zaś, dla której Sąd Rejonowy uznał bezzasadność kwestionowania przez skarżącego wysokości dochodzonego roszczenia było to, iż sam skarżący nie wykazał, w jakim zakresie kwestionuje powództwo, tzn. o jaką kwotę roszczenie powoda powinno być niższe i dlaczego. Kwestionując prawidłowość obliczonej przez powoda kwoty głównej oraz odsetek, pozwany powinien był wykazać choć wysokość spłaty pierwotnego wierzyciela, co mogło by być podstawą do obliczenia, o ile kwota roszczenia głównego powinna być mniejsza.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że roszczenie powoda zostało w niniejszej sprawie udowodnione na podstawie złożonych dokumentów, w tym w szczególności dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Mając na uwadze powyższe należy się zgodzić z Sądem Rejonowym, iż w sprawie niniejszej zostało udowodnione zarówno powstanie zadłużenia, jak i jego wysokość w oparciu o wskazane wyżej dokumenty.

W konsekwencji Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako niezasadną.